

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in tožl se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisli se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-89.

Leto XVI.

V Ljubljani, v torek, dne 11. julija 1933.

Štev. 77.

Več samozavesti pred tujcem

Neki slovenski list je te dni z velikim zadovoljstvom in že skoraj s ponosom poročal, da bo neko tuje filmsko podjetje snimalo štirinajst dni v naši Bosni. Ni seveda pozabil dostaviti, da bodo v tem filmu igrali znani zvezdniki in da bo seveda že zato ta film res v čast naši zemlji, ki bo preskrbela brezplačne kulise tem imenitnim zvezdnikom!

Res, kakšna neverjetna čast za nas! Svetovnoznani filmski zvezdniki — ali je sploh še danes kaj višjega na svetu — se bodo toliko ponižali, da bodo 14 dni prebivali med nami in ustvarili film, ki bo daleč po svetu raznesel slavo o lepoti naše zemlje. Kar na kolena bi morali pasti iz same hvaležnosti, da nas veliki zvezdniki počaste s takšno pozornostjo.

Mislimo pa, da bi bilo prav in dobro, če bi pogledali tudi drugo plat te filmske medalje. Potem bi videli, da filmsko podjetje uporablja naše slikovite pokrajine samo zato, ker ne dobi nikjer na svetu tako cenih kulis. Ne zaradi nas in ne zaradi lepote naše zemlje ne bo snimalo filmsko podjetje v naši zemlji, temveč samo zaradi dobička, ki ga pričakuje od tega snimanja. In zato se bodo ti filmski ljudje silno smejali v svojem srcu nad nami, ko bodo videli, kako smo mi kar srečni od veselja, da jim moremo pomagati k čim večjemu dobičku. Kakor že znajo visoki gospodje z zrakom, nas bodo prav od zgoraj doli pogledali kot na rajo, ki mora biti vesela, da sploh sme biti uslužljiva svojemu gospodarju.

Isto pomanjkanje samozavesti pred tujcem vidimo tudi povsodi drugod. Kar prosjamo za izjave tujcev, da jim ugaja naša zemlja in naravnost s pretirano gostoljubnostjo se pehamo, da nam tujec milostno prizna, da se je počutil med nami dobro. Je že prav, da smo gostoljubni, ker že gostoljubje zahteva restnične kulture, toda nikdar ne sme iti gostoljubje tako daleč, da gostitelja ponižuje. Ponižujoče pa je, kadar občujemo s tujcem ko lakaj z gospodarjem, kadar lovimo vsako njegovo besedo, ko da bi bila ta razodetje. Še bolj žalostno pa je, kadar mislimo, da se prilaskamo tujcu s tem, če devljemo v nič lastno zemljo in lastne običaje.

Bilo bi zato dobro, da bi si naši ljudje že enkrat zapomnili: Naša zemlja je lepa, tako lepa, da je samo obžalovati tiptega, ki ni videl lepote naše zemlje. In druga resnica je, da se živi pri nas tako dobro in poceni, da lahko s samozavestjo sprejmemo vsakega tujca. To tem bolj, ker ima tudi naš narod takšne odlike, da mu ni treba v senco stopiti pred nobenim drugim narodom. Ima sicer tudi naš narod svoje napake, toda kateri jih nima!

Zato pa: Prav je, da smo gostoljubni, a pokazati moramo gostoljubje gospodarja, ne pa hlapca. Prav je, da skušamo ustreči tujcu, ali nikdar za ceno svojega dostojanstva. In prav je, da kličemo tujca v zemljo, toda ne zato, da bi živel na naš račun. Po vsem svetu je tujski promet industrija, zakaj bi pri nas bilo drugače! Več samozavesti pred tujcem, pa najsi bi bil celo — filmski zvezdnik!

POGAJANJA O MEDVOJNIH DOLGOVIH

Po vesteh ameriških listov se bodo v Washingtonu pričela pogajanja za ureditev medvojnih dolgov v avgustu. Najprej se bo razpravljalo o medvojnih dolgovih Anglije, nato Češkoslovaške. Finska, ki je najbolj točno odplačevala dolgove, je bila pozvana najprej na pogajanja, a je izjavila, da ni za njo to vprašanje tako važno, da bi morala priti prva na vrsto.

Produkcija repe se ne izplača več

V soboto je bila v Beogradu deveta redna letna skupščina Združenja producentov sladkorne repe. Skupščina se je udeležilo več sto delegatov repnih zadržev in organizacij iz vse države. Koncem zborovanja je bila soglasno sprejeta resolucija, ki se glasi:

»Skupščina ugotavlja, da produkcija sladkorne repe stalno pada in da se je od leta 1926. naprej znižala za polovico. Če bo še naprej cena za sladkorno repo tako nizka, da bo znašala samo 16 do 17 dinarjev za 100 kilogramov, potem je resna nevarnost, da gojenje sladkorne repe popolnoma preneha. Zato apelira skupščina na vlado in Narodno skupščino, da se spremeni zakon o ureditvi cene sladkorja in sladkorne repe z dne 28. septembra 1931 ko tudi zakon o trošarini z dne 15. avgusta 1932.«

Za sto kilogramov sladkorne repe dobi torej producent približno toliko, kolikor plača konzument za en kilogram sladkorja. Mendar res ni mogoče doseči bolj kričnega razmerja med ceno za sirovi-

no in za gotov izdelek. Nagnali so torej ceno sladkorja tako visoko, da priprost človek že ne more več kupovati sladkorja in je zato tudi letni konzum sladkorja padel že na 5 kg na prebivalca, ceno sladkorni repi pa so zagnali tako nizko, da se produkcija sladkorne repe ne izplača več, da smo v nevarnosti, da bo kmet sploh opustil gojitev sladkorne repe in bomo morali lepega dne sladkor še uvažati.

Če pa pregledujemo vzroke, ki so povzročili tako visoko ceno sladkorja in tako nizko sladkorne repe, potem vidimo, da ni vzrok le državna trošarina, temveč da je vzrok tudi v sladkornih tvornicah, ki so tudi v teh težkih časih izplačevale po 30% in še višjo dividendo.

Dosti paradoksov je pri nas, toda težjega paradoksa, kakor je med cenami sladkorja in sladkorne repe, ni. Pa je mogoče, da se kljub temu niti ta paradoks ne bi nehal?

Protestiramo!

Slovenski izvozniki ustvarili trgovske zveze s Palestino — od izvoza v Palestino pa naj bi bili izključeni

V teh težkih časih, ko je nad vse nazadovala zunanja trgovina, je posebne važnosti, da najdemo za naše pridelke novih trgov, zlasti pa za naš les in naše sadje. Med državami, kamor bi mogli na novo izvažati naše pridelke, je zlasti omeniti gospodarsko krepko razvijajočo se Palestino. Slovenski izvozniki, zlasti Združenje sadnih izvoznikov in trgovcev v Mariboru je zato posvetilo vpostavitvi trgovskih zvez s Palestino vso svojo pažnjo in tudi našlo v Jaffi odjemalce tako za naš les kot za naše sadje.

Nato je pred tremi tedni interveniral skupno z zastopniki slovenske lesne industrije predsednik Združenja pri trgovinskem ministrstvu in pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, da se takoj ukrene vse potrebno za vpostavitve rednih trgovskih zvez s Palestino, ker je sedaj ugodna prilika, da pričnemo izvažati v Palestino les in naše pridelke.

Posledica te intervencije je bila, da je bila dne 24. junija v Beogradu konferenca, katere so se udeležili poleg naših izvoznikov tudi zastopniki naših paroplovnih družb in pa naš častni konzul v Jaffi, g. Rožanski. Na tej konferenci je bilo ugotovljeno:

Za izvoz v Palestino so podani vsi pogoji. Zlasti pa bi mogla izvažati Jugoslavija stavbni les, zaboje za pomaranče in rozine, jabolka, suhe slive, emajlirano posodo, železo za tračnice, cement in živino. Vse te predmete bi mogli pričeti takoj izvažati, zlasti pa les in sadje, ker so za te predmete že našli slovenski izvozniki odjemalce v Jaffi. Ta izvoz bi bil takoj mogoč, če bi se dosegel redni 14dnevni paroplovni promet med Sušakom in Jaffo in če bi vlada financirala izvoz in omogočila kreditiranje na podlagi tovarnih dokumentov.

G. Rožanski in g. Premužič, kot zastopnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, sta nato prevzela nalogo, da se informirata pri trgovinskem ministrstvu, če bi bili ti pogoji izvedljivi.

Naslednji dan je bila nato druga konferenca, na kateri je bilo ugotovljeno sledeče: Dubrovačka plovitba je pripravljena uvesti redno 14dnevno službo med Sušakom in Jaffo, če dobi primerno subvencijo od vlade. Tudi financiranje izvoza bi vlada omogočila in dala potrebni denar, da bi mogla Narodna banka takoj proti predložitvi tovarnih doku-

mentov izplačevati naše izvoznike. Nato je bilo sklenjeno, da gospoda Rožanski in Premužič obiščeta še Zagreb in Ljubljano, da tamošnje interesente poučita o možnostih našega izvoza v Palestino.

Na iniciativo slovenskih izvoznikov in z njih stvarnim sodelovanjem je torej bil izvoz v Palestino omogočen. Sedaj pa pride nelep presenečenje, ki so ga pripravili slovenskim izvoznikom nekateri spekulant v Zagrebu, ki so hoteli posneti za sebe vso smetano in izključiti od izvoza v Palestino slovenske izvoznike!

Združenje sadnih izvoznikov in trgovcev v Mariboru ni namreč dobilo nobene obvestila o prihodu obeh gospodov v Ljubljano. Brzofjavno je zato povprašalo pri Zavodu v Beogradu, kdaj da oba gospoda prideta, nakar je dobilo odgovor, da bosta oba gospoda v Ljubljani dne 5. in 6. t. m. Po tem odgovoru se je odpeljala deputacija Združenja v Ljubljano, da se pogovori z obema gospodom. Po enournem čakanju sta oba gospoda tudi prišla, a takoj izjavila, da imata samo par minut časa, ker da se morata odpeljati. Obenem sta izjavila, da so vsi beograjski sklepi spremenjeni in da dobi deputacija podrobnejše informacije v Zagrebu. Na kateri naslov pa naj se slovenski interesenti obrnejo, tega niso mogli zvedeti.

Bilo je jasno, da so se hoteli že vpejanega izvoza v Palestino polastiti nekateri zagrebški krogi in izključiti od direktnega izvoza v Palestino slovenske izvoznike. Ti naj bi izvažali le po zagrebških izvoznikih v Palestino in mesto iz prve roke naj bi šel naš izvoz šele iz druge ali tretje roke v Palestino. To za zahvalo, da so slovenski izvozniki žrtvovali delo in denar, da so našli odjemalce za naš izvoz v Jaffi.

S pomočjo ljubljanske Zbornice za TOI so nato slovenski izvozniki ustanovili svoj izvozni odbor, ki naj prepreči, da bi bili naši izvozniki na tako nelep način izključeni od izvoza v Palestino. Slovenski izvozniki so trdno odločeni, da tudi sami vpostavimo redne stike s Palestino, pa naj bi bile v to potrebne tudi žrtve.

Omeniti treba še, da bi mogli izvoziti v Palestino sadja in lesa za nad 90 milijonov dinarjev. Kako bi se s tem olajšal težki položaj našega kmeta in poživelo vse naše gospodarstvo, o tem pač ni treba še posebej govoriti.

Pohlep nekaterih spekulantom pa naj bi spravlil Slovenijo ob ta denar! Proti tem intrigam nekaterih zagrebških spekulantom protestiramo kar najodločnejše in izjavljamo, da Dravska banovina, ki je najvzornejši plačnik državnih davkov, ne bo pustila, da se ji na tak način kratijo njene pravice.

Pričakujemo zato, da se bo Zavod za pospeševanje zunanje trgovine z vso odločnostjo zavzel, da se spoštujejo sklepi beograjskih sestankov in da bodo izvoza v Palestino deležni vsi jugoslovanski izvozniki. Apeliramo pa tudi na naše poslance in senatorje, da se zavzamejo za pravice slovenskih izvoznikov.

Podjetja, ki morajo biti včlanjena v združenjih trgovcev

Na pobudo Zbornice za TOI je poslala kr. banska uprava vsem sreskim in mestnim načelstvom ter sreski izpostavi v Školji Loki to-le okrožnico:

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je opazila, da se v nekaterih srezih doslej še ni upošteval pravilnik ministrstva za trgovino in industrijo z dne 2. junija 1932, II. br. 12.632 (Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine z dne 9. julija 1932, 54. kos.), ki navaja v čl. 7 taksativno obrate, ki spadajo v združbe trgovcev, kolikor se zanje ne osnujejo posebne strokovne združbe. Po informacijah, ki jih ima Zbornica, so je moglo prednje določilo pravilnika uveljaviti doslej le deloma v nekaterih srezih. Ker vršijo združbe ob začetku leta revizije svojih seznamov in je ne samo nujno potrebno, ampak so združbe tudi po zakonu primorane, da vodijo točno in zanesljivo evidenco, prosi zbornica, da se pozovejo vsi imetniki obratov, naštetih v § 60, odst. 1, pod točkami 9., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29. in 30., da nemudoma prijavijo svoje članstvo pri pristojnih združbah trgovcev. Obrati, ki so v tem paragrafu navedeni, so: javna skladišča, zavodi za stave, podjetja za dajanje informacij in posredovalni posli za poravnavanje med dolžniki in upniki, časopisne agencije, potovalne in izseljeniške agencije, pisarne za posredovanje kupoprodaj nepremičnin, pisarne za zastopanje pred upravnimi oblastmi, kinematografi, podjetja za redni prevoz oseb z živalsko silo, podjetja za redno prevažanje potnikov in blaga z motornimi vozili, male železnice za javni promet in tramvaji (mestne, cestne, žične in podobne), izvoščki, taksiji, nosači in pod., podjetja za prevoz z brodi in drugimi plovilnimi objekti z brega na breg na neplovnih rekah, jezerih in prekopih, razen splavov, podjetja za tehtanje blaga, podjetja za čuvanje varnosti stanovanj in lokalov. Zbornica pripominja, da je veliko število obratov iz gornavedenih točk, ki doslej sploh niso včlanjeni pri kakih prisilni združbi, dočim je večina takih obratov včlanjena doslej pri kolektivnih ali drugih obrtniških združbah. V interesu rednega poslovanja združb je striktno uveljavljenje gornjega pravilnika neobhodno potrebno.

Zaradi pravilne izvedbe navedene ministrske uredbe izdajte združenju trgovcev na Vašem področju navodilo, da pozove imetnike navedenih obrtov, da se včlanijo pri trgovskem združenju, ne morda pri kakem obrtniškem (kolektivnem). Združenju nudite pomoč izvršilnega oblastva.

Po pooblastilu bana načelnik oddelka za trgovino, obrt in industrijo:

Dr. Marn s. r.

VEČJA PROIZVODNJA BOMBAŽA V AMERIKI

Po uradnih podatkih je bilo letos v Združenih državah Sev. Amerike z bombažem posejanih 16.500.000 hektarjev več ali za 11,6% več ko lani.

Londonška konferenca še zboruje

Do ponedeljka bi se morali posamezni pododbori izjaviti, če bi imelo še smisla, da se konferenca nadaljuje, ko pa je njen program vsled popolnega neuspeha v valutnem vprašanju tako zelo reducirana. Pododbor za indirektni protekcionizem in pododbor za ureditev produkcije in razdelitev tržišč sta se soglasno izrekla za nadaljevanje konference. Pododbor za subvencije in za trgovsko politiko pa se nista izrekla za nadaljevanje konference, ker vlada o tem vprašanju med člani pododborov različno mnenje. Pododbor za stalne ukrepe pa se ni dogotovil svojega poročila. Predsedništvo konference je zato sklenilo, da odloži odločitev o nadaljevanju konference.

Vsa poročila pa soglašajo o tem, da se je položaj na konferenci zboljšal in da je napetost znatno popustila. Deloma je to posledica posebno nastopa čezmorskih držav, ki se upirajo, da bi se kon-

ferenca nehala brez vsakega rezultata. Če so prišli tako daleč, hočejo vsaj nekaj prinesiti domov.

Tudi v valutnem vprašanju je nastopilo izboljšanje, ker se je zastopnik angleške vlade izjavil za ohranitev denarne stalnosti in za obnovo mednarodne zlate valute. Tudi so se Angleži odločno izjavili, da pododbor za obnovo zlate veljave nadaljuje s svojim delom.

Francozi polagajo posebno važnost na to, da se nastopi proti špekulaciji in prepreči nihanje tečajev. Glede sodelovanja emisijskih bank je v glavnih načelih že doseženo sodelovanje in italijanski delegat Jung je zato predlagal, da se sprejme resolucija, ki jo je predlagal Fräser.

Na vsak način pa bo odbor še nadaljeval razpravo o vprašanju srebra.

Tako še vedno obstoji upanje, da se bo končala londonska konferenca vsaj s skromnim uspehom.

Švicarski frank

Boj za zlato veljavo in ustavitev zlatnega bloka držav, je zopet dvignilo zanimanje za švicarski frank, ki je eden glavnih opor zlate veljave. O stanju švicarskega franka je obširno poročal na dunajskem kongresu Mednarodne trgovinske zbornice Robert La Roch, predsednik švicarskega združenja bančnikov. Med drugim je izvajal:

Opustitev valutne unije latinskih držav dne 1. I. 1927 je zopet povrnila Švici njeno svobodo v valutnih vprašanjih. Že leta 1925. je švicarska Narodna banka izjavila, da bo ohranila švicarski frank na kovinski pariteti. Potrebna pa so bila še štiri leta, da se je ta položaj tudi pravno sankcioniral. Zakon z dne 20. decembra 1929 je določil v Švici zlato kot edino zakonito kovino za kritje bankovcev. Srebro se ne uporablja več za kritje. Čl. 20. zakona določa, da se morajo bankovci zamenjati z zlatom. Vse je kazalo, da ni splošni položaj ugoden za zlati obtok, ker ni bilo skoraj v nobeni državi leta 1929. zlato v obtoku, niti v državah, ki so imele zlato veljavo. Sosedne Švice so trpele za pomanjkanjem zlata. Zato je bilo njih stremljenje, da privabijo zlato v svoje države. Predno je bilo zlato v Švici v resnici v obtoku, je morala švicarska Narodna banka neprestano zadostiti povpraševanju po zlatu, tako doma, ko v tujini, vsled česar je znatno kolebala švicarska valuta in se je morala izpreminjati obrestna mera Narodne banke. Iskali so provizorične rešitve in zakon je določal, da mora izplačevati Narodna banka bankovce v zlatu, zlatih palicah in zlatih devizah samo tako dolgo, dokler izplačuje svoje bankovce v zlatu tudi one velike banke, ki jih kot pomembne označi bančni urad.

Križa zaupanja v letu 1931. in valutne motnje so povzročile velik dotok kapitala v Švico. Emisijska banka je spremenila te devize v zlato in s tem povečala svojo zlato podlogo. Zlata in devizna podloga je tako narasla koncem leta 1930. na eno milijardo, koncem leta 1932. pa na več ko dve in pol milijardi. Vse obveznosti Narodne banke na pokaz so bile krite s približno 100 odstotki. Še

Adria prasek je boljši

predno je Velika Britanija opustila zlato veljavo funta, je Švica že pravočasno likvidirala vsa svoja dobroimetja v funtih. Od takrat je Švica še bolj izpreminjala svoje devize v zlato in ko je Amerika opustila zlato veljavo, je imela švicarska Narodna banka samo neznamenno število francoskih deviz v svojem portfelju.

Bančna kriza v Ameriki marca meseca je položaj popolnoma spremenila. Ker so Združene države Severne Amerike prepovedale izvoz zlata, je ostala samo še Francija, ki je izplačevala v zlatu. Ker je švicarska Narodna banka odstopila devize Franciji, je morala tudi ona deloma zadostiti povpraševanju po zlatu v Franciji. Da si je mogla švicarska Narodna banka nabaviti devize v Franciji, je morala vrniti zlato v Francijo. Vsled tega pa se ni položaj švicarske Narodne banke nič poslabšal, ker so se v isti meri

ko zlate zaloge znižale tudi obveznosti na pokaz in je ostalo zlato kritje vedno enako visoko na 100%.

Velikanski kapitali, ki so pribežali v Švico, niso bili na razpolago švicarskemu narodnemu gospodarstvu in so samo povečali obveznost Narodne banke glede tujih naložb. Kakor pa dokazuje izkaz švicarske Narodne banke, je ta dovolj močna, da brani tako švicarski frank in tečaje v mejah zlate veljave.

Opustitev zlate veljave s strani Amerike ni vplivala samo na stanje švicarske Narodne banke, temveč tudi na borzo. Tečaji obligacij so padli, tečaji industrijskih papirjev pa so se okrepili. Baissa obligacij tudi ni ostala brez vpliva na obrestno mero. Na denarnem trgu pa ni bilo sprememb.

Natančna preiskava gospodarskega položaja Švice kaže, da bi bile prednosti, ki bi jih mogla dati opustitev zlate veljave, mnogo manjše ko pa slabe posledice. Glavni cilj Združenih držav pri razvrednotenju dolarja je bil doseči višje cene za sirovine. Švica pa mora nakupovati sirovine v tujini. Prav tako mora kupovati tudi živila v tujini. Kot uvozna država, katere uvoz je leta 1932. presegal izvoz za 962 milijonov šv. frankov, nima Švica interesa, da povišuje cene. Razvrednotenje franka bi še povečalo deficit v trgovinski bilanci. Višje cene za sirovine bi povečale draginjo, kar bi dvignilo mezde in tudi otežkočilo izvoz industrijskih izdelkov.

Velikega pomena za plačilno bilanco pa je v tujini naloženi švicarski kapital. Velik razvoj švicarskih bank, zavarovalnic in finančnih zavodov je ustvaril Švici pomembno mesto na mednarodnem kapitalnem trgu. Ni mogoče v številkah povedati, koliko znašajo švicarski kapitali v tujini, na vsak način pa so znatno večji, ko tuja dobroimetja v Švici. Tudi to je vzrok, da Švica ne more opustiti zlate veljave.

Finančni položaj Švice se je v zadnjih letih kljub nekaterim gospodarskim težavam vidno zboljšal. Švica nima nobenih letečih dolgov in je trdno odločena, da popravi svoje finance s strogim gospodarstvom, ne pa z valutno-političnimi ukrepi. Od leta 1925. je plačala Švica za več ko 400 milijonov svojega dolga nazaj, vsled česar se je znatno zmanjšala obrestna služba za dolgove. Tudi kantoni in občine morejo zboljšati svoje finance.

Iz vseh teh razlogov mora Švica vztrajati na zlati veljavi.

BOLGARSKI DEFICIT

Od 1. aprila 1932 do 31. maja 1933 so znašali vsi redni in izredni dohodki Bolgarske 5.934 milijonov levov, izdatki pa 7.028 milijonov. Deficit je torej znašal 1.094 milijonov levov. Samo maja meseca 1. l. pa je znašal deficit 311 milijonov levov.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobake itd. Škrobi in svetločrna srajca, ovratnike in manšete. Pers, suši, monga in lika domače perle tovarena JOS. REICH Poljanski nasip 4-6. Seleburska ul. 3. Telefon št. 22-72.

Na pomoč premogovnim revirjem

Položaj v rudarskih revirjih se je nekoliko zboljšal vsled pomožne akcije, ki je nastala v korist rudarjev. Jasno pa je, da pomeni ta akcija le prvo pomoč in da bo treba še večjih del, da se reši težko gospodarsko vprašanje rudarskih revirjev. Od prve pomoči, ki je bila izkazana prebivalstvu revirjev, je še omeniti:

S pomočjo banske uprave se ustanovita v Trboviah dve ljudski kuhinji, v katerih bo dobivalo po 500 otrok hrano. Trboveljska občina bo razdelila med rudarje 25.000 kg bele moke. Ciril Metodova družba je darovala za revne otroke rudarjev 5000 Din. Ljubljanska mestna občina pa je nakazala za rudarje 10.000 dinarjev in poleg tega sprejme v svojo drugo počitniško kolonijo 10 otrok. Oficirji in novinarji pa so priredili v korist rudarskih otrok dobro uspelo nogo-metno tekmo.

Upamo, da bo tudi druga naša javnost storila svojo dolžnost do rojakov v sili!

Indeks cen se je dvignil

Indeks cen na debelo, kakor ga izkazuje Narodna banka, izkazuje v primeri z majem te spremembe:

	juni 1933	maj 1933	juni 1932
rastlinski proizvodi	61.1	59.3	72.2
živalski proizvodi	57.8	55.2	55.0
mineralni proizvodi	75.1	75.1	76.4
industrijski	72.0	71.8	63.4
splošni indeks	66.1	64.9	64.9
izvojni predmeti	58.7	57.4	62.5
uvojni predmeti	75.3	74.8	67.9

Indeks cen se je torej dvignil v juniju za 1.2 poena. Najbolj se je dvignil indeks cen za rastlinske proizvode, namreč za 1.8 točke in sicer vsled dviga žitnih cen (razen ovs in pekmeza), fižola in sena. — Pri živalskih proizvodih so se dvignile cene za svinje srednje teže, volov II. vrste, ovc, kož in jajc, padle pa za težke svinje in mast. — Pri industrijskih izdelkih so se dvignile cene kože za obutev in moko, padle pa cene za opeko in otrobe. — Manj ugodna pa je primera z indeksom cen, kakor je bil v juniju 1. l. Splošni indeks je sicer le nekaj nižji, zato pa so bile cene za rastlinske proizvode in za izvozne predmete znatno višje.

Adria prasek je boljši

DVA VALUTNA BLOKA

Na iniciativo Amerike so se pričela pogajanja za ustanovitev takolimenovane gage papirnatega bloka, ki bi ga tvorile te države: USA, Anglija z vsemi dominioni, Japonska in skandinavske države.

V Parizu pa so bila pogajanja za ustanovitev zlatega bloka, ki ga naj bi tvorile: Francija, Italija, Holandska, Poljska, Švica, Jugoslavija in Češkoslovaška. Glavni namen sodelovanja teh držav bi bil preprečenje špekulacije z valutami. Govori pa se tudi, da bi se zlate rezerve vseh teh držav združile in bi se s tem preprečil padec valut.

STABILIZACIJA VALUT ALI CENE

Zastopniki papirnatega bloka so na londonski konferenci predlagali, da se najprej razpravlja o vprašanju dviga cen, ker da le od rešitve tega vprašanja zavisi zboljšanje svetovnega gospodarstva. Proti temu predlogu pa so strnjeno nastopile vse evropske kontinentalne države in izjavile, da je prvo vprašanje, ki ga je treba rešiti, vprašanje stabilizacije valut. Zastopniki Nemčije so celo izjavili, da je to vprašanje važnejše, ko pa vprašanje zadolžitve.

Pomudbe. poupraševanja

Tvrdka Trgovalna agentura Ivan M. Mikulić, Sarajevo, se priporoča vsem našim tvrdkam, ki imajo interes za razpečevanje blaga v Sarajevu, odnosno v Bosni in Hercegovini.

Občni zbori

Ustanovni občni zbor Jugoslovske tvornice za impregniranje lesa Guido Rütgers d. d., Hoče pri Mariboru, bo dne 18. julija ob 11. v pisarni tvrdke Rütgers v Hočah.

Po svetu

Za obvezno socialno zavarovanje obrtnikov se je izjavila obrtniška zbornica v Beogradu in naprosila ministrstvo, da ukrene vse potrebno za izvedbo tega zavarovanja.

Simon Gregorčičevo spominsko ploščo na cerkvi v Rihembergu so Italijani razbili.

Pariški »Temps« piše, da se po podpisu vzhodnega londonskega pakta v javnosti mnogo obravnava možnost zblizanja med Italijo in Malo antanto, ker ni Rim sprejel pakta o nenapadanju neprijazno. Verjetno je, da pride do sklenitve jadranskega pakta med Jugoslavijo in Italijo, ki bi bil sklenjen na temelju svoječasnega Ninčičevega rimskega pakta.

Mussolini je razpustil društvo »Pro Dalmazija«, kar se splošno smatra kot prvi znak zblizanja z Jugoslavijo.

Dr. Beneš odpotuje v kratkem v Rim, kjer se bo pričel pogajati v imenu Male antante z Mussolinijem. Uradno pa ta vest še ni potrjena.

Daladier bo obiskal Mussolinija v Rimu in bo z njim osebno razpravljaj o srednjeevropskih vprašanjih.

Litvinov je izjavil, da se sovjetski gospodarski in politični interesi nikjer ne križajo s francoskimi, vsled česar tudi ni nobene ovire, da se sovjetski in francoski odnosi še bolj zblizajo.

Na Bolgarskem se opaža močno gibanje, da bi tudi Bolgarska podpisala londonski pakt o nenapadanju, da se s tem reši iz svoje osamljenosti. Seveda bi morala Bolgarska v tem primeru likvidirati tolpe makedonstvujuščih.

Predsednik bolgarskega sobranja Malinov, ki je znan italofil, je izjavil, da bi Bolgarska vsak hip mogla pristopiti k londonskemu paktu o nenapadanju, samo če bi hotela sprejeti definicijo o nenapadalcu. (Tu misli Malinov očitno na obvezo države, da nastopi proti tolpam, ki pripravljajo oborožene vpade v druge države. Op. ured.) Zato da je napačno govoriti o izoliranosti Bolgarske, kar trdi vsa bolgarska opozicija.

Italijansko-bolgarski pakt po primeru pakta Male antante z Rusijo bi hotel doseči Malinov. Temu paktu naj bi se pridružila potem še Avstrija in Madžarska.

Za novega angleškega veleposlanika v Rimu je imenovan sir Eric Drumond (izg. Dramond), bivši generalni tajnik Društva narodov.

»Morning Post« je objavil senzacionalno vest, da nameravajo višji nemški oficirji izvesti avgusta meseca preobrat in iztrgati hitlerjevemu oblast. Vest pričujemo z vso rezervo.

Konkordat med Vatikanom in Nemčijo je sklenjen. V zvezi s tem je odredil Hitler, da se imajo razpusti katoliških organizacij, ki jih priznava novi konkordat, preklicati, vsako preganjanje duhovnikov in voditeljev teh katoliških organizacij pa ustaviti. Hitler namreč pričakuje, da se bodo odslej katoličani brez pridržkov postavili v službo narodno-socialističnega režima.

Uradniki, ki so pripadali centrumu, se ne smejo preganjati, kakor je določila nemška vlada. To je menda edina nagrada za prostovoljen razpust centruma.

Madžarski ministrski predsednik Gömbös je v spremstvu zunanega ministra obiskal dr. Dollfusa in se z njim pogajal o gospodarskem zblizanju med Avstrijo in Madžarsko. Mnogi menijo, da je obisk posledica predloga o sklenitvi carinske unije med Madžarsko in Avstrijo.

Stalin se bo osebno udeležil proslave desetletnice turške republike v Ankari.

Preiskava je dognala, da so izvršili atentat na Venizelosa ekstremisti ljudske stranke. Preiskava je težko kompromitirala tudi generala Kondilisa.

Sovjeti ponujajo Mandžuriji v odkup vse svoje pravice pri vzhodno-kitajski železnici za 250 milijonov rubljev, od katerih bi morala Mandžurija plačati le polovico denarju.

Med bolivijskimi in paragvajskimi četami so se sedaj po prenehanju deževne dobe zopet začeli boji na ozemlju Gran Chaca. Bolivijski so imeli baje velike izgube.

Vsako stavko in vsako izporo delavstva je prepovedala Hitlerjeva vlada.

Denarstvo

DOLAR SKORAJ DOSEGEL FUNT

Pod vplivom velikega dviga tujih deviz na njurjski borzi je dolar zopet močno nazadoval in je skoraj dosegel funt. V Londonu je v soboto notiral dolar 4:74 v primeri s funtom, kar je le malo več od stare relacije med dolarjem in funtom (4:85). V Parizu pa je padel dolar od 18:18 na 18:05. Pa tudi London je nazadoval in padel od 85:01 na 84:90. Krepko napredoval pa je holandski goldinar, ki je že skoraj dosegel gornjo mejo zlote točke. V Parizu je napredoval od 1025 na 1029:5.

INDEKSNİ DOLAR

Rooseveltovi načrti postajajo polagoma jasni. Odpraviti hoče stalno veljavo in vpejati indekсни dolar v skladu s teorijami ameriških narodnih gospodarjev Fisherja in Pearsona. Novi dolar naj nastane na podlagi cen v letu 1925. Po mnenju ameriške vlade bo mogoče stabilizirati dolar po novi veljavi morda šele v enem letu. Osnova novega indeksnega dolarja naj bi se izvedla na ta način, da bi se spreminjala vrednost zlata, vrednost dolarja pa bi ostala ista. Vrednost zlata ne bi več znašala 20:67 dolarja za unco, temveč bi se menjala z ozirom na realno kupno silo zlata. Treba bi bilo določiti na podlagi cen različnih reprezentativnih predmetov idealno vrednost dolarja, ki bi izražal vedno v zlatem dolarju navedene tržne cene. Mesto da bi se menjala vrednost dolarja z ozirom na zlato, bi se menjala vrednost zlata z ozirom na cene. To je glavna misel novega indeksnega dolarja.

Privilegirana agrarna banka je dovolila za financiranje hmeljske produkcije v Savinjski dolini pol milijona dinarjev kredita.

Dolar bo stabiliziran, kakor piše »New York Herald Tribune« šele leta 1935. Da bo mogel biti dolar stabiliziran, se morajo najprej popraviti cene in odpraviti deficit v državnem proračunu, ki znaša z investicijami vred 3000 milijonov dolarjev.

Poljsko-ruska banka z osnovnim kapitalom 10 milijonov zlotov bo ustanovljena v svrhu financiranja ruskih naročil pri poljski industriji. Pri ustanovitvi nove banke bo sodelovala tudi francoško-nizozemska finančna skupina.

Uprave sovjetskih, nemških in poljskih železnic so se dogovorile, da bo pri njih medsebojnih obračunih služil kot podlaga poljski zlot. S tem bi preprečili izgube vsled kolebajočega dolarskega tečaja.

Zunanja trgovina

AVSTRILJSKI LESNI KONTINGENT ZA ITALIJO

Po avstrijsko-italijanskem sporazumu z novembra 1932 znaša avstrijski kontingent lesnega izvoza v Italijo 30.000 vagonov rezanega lesa, 8000 vagonov hlodov in 12.000 vagonov za papirno industrijo. V prvih sedmih mesecih od sklenitve sporazuma je izvozila Avstrija natančno polovico vsega kontingenta.

Trgovska pogajanja med Jugoslavijo in Avstrijo se bodo nadaljevala dne 20. t. m. na Dunaju.

Londonška pogajanja za znižanje sladkorne produkcije so se vsled odpora Indije in Anglije razbila.

Monopol za uvoz in izvoz agrarnih pridelkov namerava uvesti holandska vlada in je v ta namen že predložila parlamentu v to potreben zakonski načrt. Nadalje je zahtevala holandska vlada od parlamenta posebno pooblastilo, da more nastopiti proti onim državam, ki delajo uvozu holandskega blaga večje težave ko uvozu blaga iz drugih držav.

Ameriška delavska zveza označuje sedanje gospodarsko zboljšanje v Ameriki le kot plod spekulacije. To pa vsled tega, ker je proizvodnja narastla za 35:6 odstotkov, nakupna moč širokih slojev pa le za 7%.

Za 25% naj zmanjšajo bombažne posevke ameriški producenti po predlogu Roosevelta. Bombažni producenti na ta predlog še niso pristali.

Ameriški indeks za cene na debelo je narasel od 59:6% v marcu na 86:3% v juniju.

Nemška radio industrija je letos prodala v tujino svojih izdelkov za 25% manj ko v l. 1932 in za 33% manj ko v letu 1931.

Vso tobačno žetev na Kubi je uničil orkan.

Beograjski industrijalci za znižanje obrestne mere

Beograjska industrijska zbornica je imela te dni svojo plenarno sejo, na kateri se je razpravljalo tudi o obrestni meri. Na podlagi te razprave je bilo sklenjeno, da podvzame zbornica akcijo za pocenitev in zboljšanje industrijskega kredita. Zlasti težko je prizadeta industrija, ker so ji bili znižani njeni krediti in se zahteva od nje, da vrne še te znižane kredite. Ker pa mora industrija ravno v tem času svojim odjemalcem blago kreditirati, bi prišlo v mnogih tvornicah do ustavitve obratov, če bi se industriji še naprej delale težave s krediti. Z denarjem, ki ga dobiva industrija za svoje blago od znatno oslabilnega trga, bi mogla plačati še davke, javne dajatve in delavske plače, nikakor pa ne še svoje kratkoročne obveze. Zato je zbornica predlagala vladi, da se kratkoročni industrijski krediti spremene v dolgoročne. Obenem pa je predlagala, da se tudi zniža obrestna mera. Le na ta način bo dobila industrija oni potrebni odih, da bo mogla vzdržati podjetja v obratu, dokler se ne zboljšajo kreditne razmere.

Zahteva industrijecev je nadvse utemeljena. Pri silno zmanjšani plačilni sposobnosti prebivalstva, mora industrija čim bolj znižati ceno svojim izdelkom, ali pa sploh ne bo našla več odjemalcev. Kako pa naj industrija zniža ceno svojih izdelkov, če pa mora plačevati po 12 in več odstotkov obresti! Zato je nujno, da se obrestna mera zniža in da jo zniža tudi Narodna banka. Ne živimo vendar v normalnih razmerah, ko se morejo v vsej polnosti upoštevati razne teorije o razmerju, ki mora vladati med kritjem in obrestno mero ter med kratkoročnimi obveznostmi emisijske banke ter njeno obrestno mero. Danes je položaj takšen, da se s previsoko

obrestno mero le draži produkcija, vsi krediti, tako kratkoročni ko dolgoročni so pa večinoma itak zamrli. Zakaj bi torej morala vladati še naprej tako velika nepetost med obrestmi za posojila in onimi na vloge? Prav tako pa je jasno, da zasebni denarni zavodi ne bodo nikdar znižali obrestne mere, če je ne zniža tudi Narodna banka. Čeprav je res, da bi imeli od znižanja obrestne mere dobiček samo oni, ki že imajo kredite od Narodne banke, pa bi indirektno imeli dobiček tudi oni, ki iščejo nova posojila, ker bi bilo znižanje obrestne mere Narodne banke samo začetek za splošno znižanje obrestne mere.

Da to znižanje more izvesti, jasno dokazujejo primeri drugih narodnih bank, ki imajo mestoma tudi mnogo nižje kritje ko naša Narodna banka, a so vendar znižale obrestno mero. Če je šlo drugod, mora iti tudi pri nas!

Na seji beograjske industrijske zbornice se je govorilo tudi o plačevanju prispevkov za socialno zavarovanje. Zbornica se je namreč obrnila na ministra za socialno politiko s prošnjo, da opozori okrožne urade, da so bolj tolerantni pri izterjavanju plačil za socialno zavarovanje. Okrožni uradi naj ne eksekvirajo takoj od industrij dolžne zneske vsaj sedaj ne, ko trpi industrija od težkih kreditnih razmer. Z malo več upoštevanja težav industrije bi mogli okrožni uradi omogočiti industriji, da bi mogla obratovati njena podjetja v nezmanjšanem obsegu. Prevelika gorečnost v izterjavanju pa bi mogla povzročiti zastoj v obratovanju. Središnji urad je na to spomenico industrije ugodno odgovoril in upamo, da se bo tudi ravnal v smislu svojega odgovora.

Davki v 3. četrtletju

V smislu čl. 148. zakona o neposrednih davkih objavlja davčna uprava za mesto Ljubljano, da dospe v III. četrtletju 1933 v plačilo:

A) dne 1. julija 1933

III. četrtletni obroki zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neozenjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice;

B) dne 15. avgusta 1933

I. polletni obrok zemljarine. Prizadeti davčni zavezanci se opozarjajo, da te obroke v lastnem interesu poravnajo pravočasno in sicer davke navedene ad A) najkasneje do dne 15. avgusta 1933, ad B) najkasneje do dne 15. avgusta 1933.

Uslužbeni davek morajo pobrati, odnosno odvesti davčni upravi s seznamkom vsi delodajalci, ki zaposlujejo preko 20 uslužbenecv, kakor tudi vse državne in samoupravne institucije in načeloma družbenemu davku zavezane osebe ne glede na število zaposlencev — najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca.

Ostali delodajalci pa morajo pobrati uslužbeni davek v davčnih znamkah tako, da jih ob vsakokratnem izplačilu mezde nalepijo v davčni knjižici na zato določenem mestu in uničijo z žigom ali svojeročnim podpisom. (Čl. 98., 99., 100. zak. in pravilnik o neposrednih davkih).

Davek na neozenjene osebe, katerih mesečni prejemki znašajo več kot 2500.—, pa morajo vsi delodajalci brez izjeme odpremiti v istem roku davčni upravi v gotovini.

Zavodi, naprave in podjetja, ki so dolžna pobirati davek na rente po čl. 71. zakona o nep. davkih, morajo odpremiti pobrane zneske po seznamku najkasneje v 45 dneh po preteku vsakega polletja, torej za I. polletje do vštetelega 14. avgusta 1933, za II. polletje do vštetelega 14. februarja 1934.

Davčni zavezanci splošnega davka na posl. promet po zakonu z dne 31. januarja 1933, ki plačujejo davek po knjigi opravljenega prometa, morajo predložiti prijave in plačati ustrezni davek za III. četrtletje 1933 najkasneje do 30. julija t. l.

Davčni zavezanci skupnega davka na posl. promet, po zakonu z dne 12. julija 1930, ki so izbrali način plačevanja po vplačilih v gotovini in menicah, morajo polagati odplačila po prometu prejšnjega meseca v 20 dneh po preteku vsakega meseca z mesečnimi prijavami, oni pa, ki so

izbrali za podstavo obračuna promet po fakturah, pa v 50 dneh po preteku vsakega meseca.

Dokler se ne izvrši odmera davkov za tekoče leto, se morajo plačevati po davčnem predpisu iz prejšnjega leta (čl. 147.).

Davek novih davčnih zavezancev in novih davčnih predmetov se mora plačati najkasneje v 30 dneh po prejemu plačilnega naloga.

Kdor ne plača dospelih obrokov do skrajnega plačilnega roka, mora plačati od tega dne pa do dne plačila 6% ne letne zamudne obresti in proti njemu se uvede izvršilno postopanje, ki je v zvezi s sledečimi stroški:

- a) za pismeni opomin ena para od vsakega dinarja dolga, najmanj pa 10 Din;
- b) za rubežen 2 pari od vsakega dinarja dolga, najmanj pa 10 Din in taksa po t. p. 79. taksnega zakona v znesku 5 Din;
- c) za dražbo taksa po t. p. 81. taksnega zakona.

Konkurzi in prisilne poravnave

V konkurzni zadevi Lepedat Zdenke, lastnice hotela »Erika« v Kranjski gori, se imenuje za upravnika mase notar dr. Penko.

V zadevi zapuščine Ivana Jelačina st. se sklicuje zbor upnikov na dan 1. avgusta ob 9. na ljubljanskem sodišču.

V zadevi prezadolženca inž. Tornaga se določa narok na dan 13. julija ob 9. pri sodišču v Ljubljani.

Odpravljeni so konkurzi: krojača Kuzmiča Mihe v Vandarcih, trgovca Ivana Šostariča v Mariboru, zapuščine po dežnikarju Šarnerju v Ptujju, ker je bila razdeljena vsa masa.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 8. julija objavlja med drugim: Izpremembe pravilnika o uporabi, vzdrževanju in amortizaciji potniških avtomobilov pri davčnem oddelku in finančnih direkcijah — Izpremembe §§ 14 in 21 uredbe o organizaciji ministrstva za promet in prometne službe — Ratifikacija konvencije o ureditvi trgovinskih terjatev s pobotom med našo državo in Belgijo — Popravek v proračunu državnih izdatkov — Telefonski promet — Razne objave banske uprave — Razne razglase in objave sodišč in drugih uradov.

Hitlerjev narodno-gospodarski preobrat

Na konferenci drž. namestnikov je govoril Hitler o stališču nar. socialistične državne politike do gospodarstva. Med drugim je dejal:

Ne sme se odstaviti gospodarstvenika, če je dober gospodar, pa še ne pristaš narodno socialistične stranke. Zlasti pa ne, če nič ne razume o gospodarstvu narodni socialist, ki bi prišel na njegovo mesto. V gospodarstvu sme odločati samo znanje in nič drugega. Ni treba iskati naokoli, če je še kaj za zrevolucionirati. Zgodovina ne bo nas sodila po tem, koliko gospodarstvenikov smo odstavili in zaprli, temveč le po naši sposobnosti, koliko smo ustvarili prilik za delo. Samo po sebi se razume, da moramo ohraniti red v gospodarstvu. S komisijami, teorijami, organizacijami in načrti ne bomo odpravili brezposelnosti. Ne gre sedaj za načrte, temveč za to, da damo 5 milijonom brezposelnih ljudi delo in kruh. Ideje našega programa nas obvezujejo, da ne postopamo kot norci, ki vse obrnejo, temveč da previdno uresničujemo svoje misli.

Pa tudi praktično se že kažejo posledice Hitlerjevega gospodarskega preobrata. Velike trgovske hiše morejo zopet nemoteno obratovati. Tudi socialne dajatve je Hitler znižal, da more nemška industrija uspešneje konkurirati v tujini.

'KVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovška c. 2 Vožarski pot 1
TVORNIKA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Drž. trgovska akademija v Ljubljani

Jasno sliko o delu in uspehih drž. trgovske akademije daje njeno »Izvestje«. Za trgovske srednje šole je bilo preteklo leto važno, ker je njenim absolventom vendar enkrat prineslo to pravico, da še sprejmejo na ekonomsko-komercialno visoko šolo brez diferencialne mature.

Učni načrt za trgovske akademije je zelo obsežen, saj vsebuje kar 19 predmetov. Gojenci so zelo zaposleni, saj je predpisanih za I. in II. razred po 34, za III. in IV. pa celo po 37 tedenskih ur. K temu je treba prišteti še pet neobveznih predmetov, ki so jih gojenci pridno obiskovali. Posebno hvalevredno je, da akademija posveča veliko pažnjo praktičnim predmetom. Omenjamo Dijasko hranilnico in ekonomat, ki ga vodi prof. Sič, Združenje dijakov, čegar vodja je prof. Prezelj in številne ekskurzije, ki so jih priredili dijaki.

Profesorski zbor šteje z ravnateljem dr. Pirjevecem 9 učnih moči.

Učni uspeh je bil lani zelo dober. Od 148 dijakov in dijakinj je dovršilo šolsko leto z odličnim uspehom 3, s prav dobrim 16, z dobrim 52, z zadostnim 34, ni izdelalo 8 in popravne ter razredne izpite ima 35 gojencev in gojenk.

Vse letno poročilo dokazuje, da se na trg. akademiji v Ljubljani gojenci temeljito pripravljajo na svoj bodoči poklic, kar bodi zabeleženo z zadoščanjem.

Iz združnega registra

Gradbena zadruga »Obrtni dom« v Celju je prešla v likvidacijo. Likvidatorja stavbenik Kukovec Vinko in kiparski mojster Miloš Hohnjec.

Vnovčevalnica za živino v Ratečah je spremenila pravila in bo odslej tudi kladla od članov prevzeto živino in jim dobavljala meso. Nova mesarija na združni podlagi!

Vpisala se je nastopna firma:

Sedež: Maribor.

Besedilo: C. Pickel, tovarna cementnih in betonskih izdelkov, družba z omejeno zavezo.

Obratni predmet: Tovarniško izdelovanje cementnega in betonskega blaga, umetnega kamna in gradbenega materiala sploh, izvrševanje kanalizacijskih del, asfaltiranja, izoliranja in izsuševanja zidov, izvrševanje gradbenega obrta, trgovanje z vsakovrstnim gradbenim materialom in drugimi predmeti ter splošni stavbeni posli. Družba je pa upravičena nakupovati in prodajati tudi druge predmete in opravljati trgovske posle vsake vrste.

Družbena pogodba z dne 14. junija 1933., posl. št. 970/1933.

Višina osnovne glavnice: 150.000—dinarjev.

Poslovodje: Balanč Franc, bančni tajnik v Mariboru, Aleksandrova cesta 6; Hrastelj Franc, ravnatelj Tiskarne Svetega Cirila v Mariboru, Koroška c. 5.

Za namestovanje upravičena sta poslovodji.

Podpis firme: Firmo podpisujeta poslovodji vsak samostojno tako, da pristavita pod natisnjeno ali po komurkoli napisano ali s štampiljko odtisnjeno tvrdkino besedilo svojeručno svoj podpis.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. IV., dne 20. junija 1933.

Fi 230/33 — Reg C II 98/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Fabrika manufakture Vučkovič družba z o. z.

Po sklepu občnega zbora z dne 22. maja 1933. se je družba razdružila in prešla v likvidacijo.

Likvidator je dosedanji poslovodja: Simone Ivan, industrialec v Zemunu.

Likvidacijska firma: kakor doslej z dostavkom »v likvidaciji«.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 16. junija 1933.

Fi 264/33 — Rg C V 1/4.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Gliva, industrija in trgovina z deželnimi in gozdnimi pridelki, družba z o. z.

Z notarskim zapisom z dne 17. maja 1933. spremenil se je odstavek 13. družabne pogodbe z dne 23. junija 1924. ter se po spremembi odslej glasi:

»Družbo zastopajo poslovodje in morebitni prokuristi vsak samostojno ter podpisujejo tvrdko vsak samostojno«.

Izbršeta se poslovodja Knez Ivan, veletrgovec v Ljubljani, in prokurist Knez Saša, trgovec v Ljubljani.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 2. junija 1933.

Fi 193/33 Rg C II 153/14.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Hranilnica Dravske banovine — Ljubljana.

Izbršeta se član upravnega sveta Demšar Anton, vpiše pa član upravnega sveta dr. Vidmar Milan, vseučiliški profesor v Ljubljani.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 16. junija 1933.

256/33 — Rg A VI 143/14.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: »Noblesse« Juvan & Ravnikar.

Radi izstopa javnega družabnika Juvana Ferdinanda iz družbe, je prenehala javna trgovska družba.

Besedilo odslej: »Noblesse« Ravnikar Jože.

Imetnik Ravnikar Jože ml.

Samostojna prokura je podeljena Ravnikarju Josipu st., trgovcu v Ljubljani, Ciril-Metodova ul. 19.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani,

odd. III.,

dne 16. junija 1933.

Fi 80/33 — Rg A VII 66/2.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Ljubljanska kreditna banka. Izbršeta se prokuristi dr. Kliment Vuk, Andrejs Josip, Kajzelj Bogumil in Vančata Jan.

Kolektivna prokura je podeljena Turku Vladislavu in Schwarzu Saši.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani,

odd. III.,

dne 9. junija 1933.

Fi 234/33 — Rg B I 42/185.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: »Merkur« trgovsko industrijska delniška družba v Ljubljani.

Izbršeta se član upravnega sveta dr. Hacin Josip, vpiše pa član upravnega sveta dr. Vidmar Milan, vseučiliški profesor v Ljubljani.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani,

odd. III.,

dne 16. junija 1933.

Fi 263/33 — Rg B II 42/9.

*

Sedež: Maribor, Gosposka ul. 3.

Besedilo: Franc Kormann, Maribor, trgovina z galanterijskim, pletenim in drobnim blagom.

Izbršeta se dosedanji lastnik Kormann Franc, vpišejo pa novi lastniki (družabniki) Fric Josip, Ragg Karol in Hvalec Franc, vsi trgovci v Mariboru, Gosposka ul. 3.

Besedilo firme odslej: Franca Kormanna nasledniki, Fric Josip, Ragg Karol in drug.

Obratni predmet: Trgovina z mešanin blagom na drobno.

Oblika družbe: Javna trgovska družba od 1. junija 1933.

Pravico zastopstva imajo vsi družabniki.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru,

odd. IV.,

dne 30. junija 1933.

Reg. A I 264/4.

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: Franz Swaty.

Obratni predmet: tovarna umetnih, brusnih in ostrilnih kamnov, prva jugoslovanska tvornica koluta za brušenje in trgovina s temi predmeti.

Izbršeta se dosedanji imetnica Frančiška Bayer vdovljena Swaty, vpišeta pa nova imetnika (družabnika) Morcutti Anton in Thalman Kurt, oba trgovca v Mariboru.

Oblika družbe: Javna trgovska družba od 22. junija 1933.

Pravico zastopati družbo in firmo podpisovati imata oba družabnika kolektivno.

Izbršeta se prokura, podeljena Morcuttiju Antonu in Thalmanu Kurtu.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru,

dne 30. junija 1933.

Reg. A I 18/21.

*

Sedež: Maribor, Linhartova ulica.

Besedilo: Slihtovna in mehanična tkalnica E. Zelenka & Comp.

Besedilo firme odslej: Predilnica bombaža in mehanična tkalnica E. Zelenka & Co.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru,

dne 30. junija 1933.

Reg. A II. 285/11.

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: Zadržna gospodarska banka d. d. v Ljubljani, podružnica v Mariboru.

Vpiše se novi voditelj podružnice Lekani Josip, bančni voditelj v Mariboru, ki ima pravico firmo podpisovati v smislu § 46. družbenih pravil.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru,

dne 30. junija 1933.

Reg. B I 14/37.

Razno

Mestrovieva razstava v Pragi je doživela rekorden uspeh. Dosedaj jo je obiskalo nad 40.000 ljudi, kolikor ni dosegla doslej v Pragi niti ena umetniška razstava.

Kako je v Nemčiji? Potrjuje se vest, da je bivši soc. demokratijski poslanec Johann Stelling podlegel ranam, ki jih je dobil, ko so ga mučili hitlerjevci. Stelling je stanoval v neki koloniji v Köpenicku. Pri njem je stanoval tajnik soc. demokratičnega sindikata dr. Schmauss, ki je ob hišni preiskavi ubil tri hitlerjevce. Nato so hitlerjevci vdrl v Stellingovo stanovanje in ga strahovito mučili. Čez teden dni so našli njegovo truplo, ki so ga spoznali po legitimaciji, ker je bila glava tako izbita, da ga ni bilo mogoče spoznati. Tudi mladi dr. Schmauss je bil do smrti mučen. Njegov oče se je nato obesil, mati pa je znorela.

Pri letošnjih proslavah dneva ameriške neodvisnosti se je smrtno ponesrečilo 250 ljudi. Samo pri umetnih ognjih je našlo smrt 72 oseb.

Katastrofalna povodenj je zadela Podkarpatsko Rusijo. 150 ljudi je izgubilo vsled povodnji življenje. Celotno škodo pa cenijo na 20 milijonov Kč.

V Angliji je bilo v letu 1932. ustanovljenih 646 novih tvornic, 166 podjetij pa je razširilo svoje obrate. Od novih tvornic je 122 v rokah tužcev. V novih tvornicah je nastavljenih 8500 delavcev.

V Krasnojarskem v Sibiriji so zgradili tvornico, ki bo izdelovala stroje za zlato industrijo, zlasti za izpiranje zlata in vozčke za odvažanje materiala.

Nemško društvo slepcev je izključilo vse slepce, ki so židovskega pokolenja. V nekaterih mestih pa je bil prepovedan židovski verski pouk. Tudi v občinska kopališča je ponekod židom dostop prepovedan.

Po izjavi drž. tajnika Pfundera se bodo v Nemčiji klasificirali ljudje v nežide, žide, državljane in tužce, ki so šele po vojni postali državljani.

Adria prašek je boljši

Dobava-prodaja

Vrše se naslednje ofertalne licitacije:

Pri Dravski radionici v Ljubljani, Kobariška ul. 43 bo dne 21. julija t. l. prva ofertalna licitacija za nabavo 42 kub. met. jesenovih hlodov in 34 kub. met. hrastovih hlodov raznih dimenzij.

Pri Komandi III. armijske oblasti artilerije v Skoplju bo dne 24. julija t. l. druga ofertalna licitacija za prenos 3.200.000 kilogramov artilerijske municije in cirka 400.000 kg raznega drugega materiala.

Pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu bo dne 25. julija t. l. druga ofertalna licitacija za dvignjenje objekta v Vrapču pri Zagrebu za intendantsko skladišče in dne 26. julija t. l. pri isti komandi za popravilo krova na kasarni »Jelačić« v Zagrebu.

Pri Upravi državnih monopolov bo dne 26. julija t. l. licitacija za nabavo 200.000 kilogramov mehkega kartona in dne 31. julija t. l. o nabavi raznega ekonomskega materiala za Markarnico.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Mašinsko odelenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 15. julija t. l. ponudbe o dobavi 150 kg azbestnih vrvic 15 mm in 150 kg azbestnih grafitnih vrvic 20 mm; do dne 18. julija t. l.

pa o dobavi 680 kg zakovic za kotle s polokroglo glavo in 500 kg navednih žičnikov, trgovske kvalitete.

Direkcija državnega rudnika v Velenju razpisuje na dan 12. julija t. l. dobavo 2800 kg la svinjske masti, 3500 kg riža, 600 kg sirove kave, 1200 kg terpentinovega mila za pranje, 2000 kg bučnega olja. Dobavni pogoji so na vpogled pri imenovani direkciji.

Komanda Kosovske divizijske oblasti, intendantura v Prištini, razpisuje na dan 12. julija t. l. dobavo ljudske hrane in to: 2700 kg kisa, 525 kg olja in 6700 kg svinjske masti za prištinski garnizon; za djačkovački garnizon 5000 kg svinjske masti in za mitrovički garnizon 3482 kg svinjske masti.

Komanda Dravske divizijske oblasti, intendantura v Ljubljani zaključuje dne 12. julija t. l. ustmeno pogodbo za nabavo 2800 kg petroleja in dne 25. julija o dobavi raznega pisarniškega materiala (papir, kuverte, gumi, radirke, svinčniki, peresa itd.).

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do dne 20. julija t. l. ponudbe o dobavi 2500 kg I. svinj. masti, ca 2000 kg bučnega olja, 3500 kg riža boljše vrste, 750 kg cikoriije (kavine primesi), 1200 kg terpentinovega mila za pranje in do dne 26. julija t. l. o dobavi 500 m žične vrvi iz I. litega jekla.

Komanda dravske divizijske oblasti, intendantura v Ljubljani, razpisuje na dan 11. julija t. l. dobavo ljudske hrane in to: 3000 kg zdroba, 1500 kg leče, 20.000 kg svinjske masti ali 25.000 kg olja, 300 kg suhih sliv, 15.000 kg kislega zelja, 3000 kg »fide«, 7000 kg makaronov in 15.000 kg kisle repe. Pri isti komandi bo dne 18. julija t. l. licitacija o dobavi 30.000 posteljnih desk.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Irzna poročila

MARIBORSKI SVINJSKI SEJEM

Na svinjski sejem z dne 7. VII. 1933 je bilo pripeljanih 192 svinj. Cene so bile te: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad Din 125—160, 7—9 tednov 200 do 250, 3—4 mesece 280—350, 5—7 mesecev 460—550, 8—10 mesecev 650—670, 1 leto 680—750; 1 kg žive teže 7-50—8-50, 1 kg mrtve teže 10-50—11. Prodanih je bilo 125 svinj.

LJUBLJANSKI ZIVILSKI TRG

v soboto je bil izredno bogato založen. Jagod in borovnic je na trgu posebno mnogo in so silno poceni. Liter jagod po 3 Din, liter borovnic že po 1 dinar. Na trgu je bilo mnogo lepih domačih češenj, ki so se prodajale po 6 Din kg, iz ljubljanske okolice pa so bile po 3 do 4 Din. Tudi prve marelice in breskve so že na trgu in se prodajajo po 14 Din kg. — Jurčke so prodajali po 16 Din kg ali po 4 Din merica. Stročjega fižola je bilo na trgu zelo mnogo in so ga prodajali po 3 do 4 Din kg. Branjevke so prodajale zeleno papriko po 2 Din komad. Zelenjave je bilo na trgu izredno veliko in se je prodajala posebno poceni solata. Drobne glavice endivije pa so bile po 6 Din. Novi krompir je bil po 1-50 kg. Na perutninarskem trgu je bilo kar preveč živali. Piščanci so se prodajali po 26 Din par, jajca pa so bila ko običajno po 18 jajc za 10 dinarjev.

Kdor ne podpira svojega glasila, zaničuje samega sebe in škodi skupnim interesom trgovstva.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

„DRAVA“

ZAVAROVALNICA, MARIBOR
zavaruje osebe do 80 let starosti, doto, gospodarsko osamosvojitve, kolesa. Zahtevajte prospekte!
Sprejemamo zastopnike.

Čitajte in razširjajte
»TRGOVSKI LIST«!

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 — MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.